

Notat om de studerendes erhvervsarbejde – og sammenhængen med frafald, studietid, startløn og beskæftigelse

Baggrund

VTU har sammen med Rambøll Management udarbejdet en undersøgelse af omfanget af studerendes erhvervsarbejde. Denne undersøgelse er udvidet med en undersøgelse af sammenhængen mellem erhvervsarbejde og frafald, studietid, startløn og beskæftigelsessituation. Datagrundlaget er Danmarks Statistik IDA database, der på tidspunktet for undersøgelsens gennemførelse er opdateret med data om befolkningen i Danmark pr. 1. januar 2002. Endvidere er anvendt UNI-C's /Undervisningsministeriets database (se De studerendes Indtjening 2004.)

Det skal erindres, at der i de unges uddannelsesadfærd indgår mange komplicerede årsagssammenhænge. Alt for håndfaste årsagsforklaringer vedrørende erhvervsarbejdets betydning skal derfor naturligvis fortolkes med forsigtighed.

Indledningsvist er angivet en række tabeller (tabel 1-6), der angiver deskriptive forhold omkring de studerendes erhvervsarbejde. Herefter følger to sider, der forklarer omkring metode og variabler, der er anvendt til at udarbejde de mere avancerede krydstabuleringer og regressioner, der ligger til grund for undersøgelsen om sammenhængen mellem erhvervsarbejde, frafald, studietid, startløn og beskæftigelse.

Deskriptive forhold omkring de studerendes erhvervsarbejde

Stor erhvervsaktivitet blandt de studerende

De danske studerende arbejder meget, og som det fremgår af tabel 1 arbejder på de fleste universitetsstudier mere end ¾ af de studerende. De medicinstuderende ligger i toppen på bachelorniveau med over 90 %, der har erhvervsarbejde, Lige derefter følger de samfundsvidenskabelige studerende, hvor niveauet er over 85 %.

På kandidatoverbygningen ligger stud.merc'erne i toppen med en andel med erhvervsarbejde på 88 % som vist i tabel 2.

Tabel 1. Procentandel af studerende med erhvervsarbejde på udvalgte bacheloruddannelser 1997-2002

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Erhvervsøkonomi (HA)	86	87	87	86	86	87
Jura	85	86	87	86	86	84
Samfund	85	86	86	86	86	85
Psykologi	82	80	80	77	78	80
Naturvidenskab	79	79	80	79	78	77
Lægevidenskab					92	92

Kilde : UNI-C – Tværgående analyser/databaser - De studerendes indtjening 2004

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post vt@vtu.dk

Netsted www.vtu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 63820

Dok-id 320416

Tabel 2. Procentandel af studerende med erhvervsarbejde på udvalgte kandidatuddannelser, 1997-2002

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Erhvervsøkonomi (stud. merc.)	87	88	88	88	88	88
Jura	82	82	84	87	87	85
Samfund	82	84	84	85	85	83
Psykologi	76	78	78	79	77	77
Naturvidenskab	80	82	81	83	81	79
Lægevidenskab	90	93	90	88	92	87

Kilde : UNI-C– Tværgående analyser/databaser - De studerendes indtjening 2002

Høje indkomster

Ikke overraskende tjener de danske studerende med deres store erhvervsaktivitet meget. Den gennemsnitlige erhvervsindkomst overstiger allerede på bachelorniveau overførselsindkomsten (hvor SU udgør langt den overvejende del). De juridiske bachelorstuderende ligger helt i top, mens erhvervsøkonomiske bachelorer og gruppen ”samfund”, der består af de øvrige samfundsvidenskabelige uddannelser, herunder statskundskab, statsvidenskab mv. ligger noget lavere.

Tabel 3. Bachelorstuderendes gennemsnitlige løn- og overførselsindkomst samt studielån

	Løn	Offentlig overførsel	Studielån
Erhvervsøkonomi (HA)	54.588	45.403	21.432
Jura	87.059	46.608	21.605
Samfund	60.427	46.412	21.280
Psykologi	74.616	53.916	21.649
Naturvidenskab	63.659	44.649	21.528
Erhvervsprog	54.749	47.354	21.498

Kilde : UNI-C – Tværgående analyser/databaser - De studerendes indtjening 2004

På kandidatniveau er det de erhvervsøkonomiske studerende som topper listen, men også kandidatstuderende på jura og forvaltning ligger højt, jf. tabel 4.

Tabel 4. Kandidatstuderendes gennemsnitlige løn- og overførselsindkomst samt studielån.

	Løn	Offentlig overførsel	Studielån
Erhvervsøkonomi (stud. merc.)	121.494	46.691	24.873
Jura	88.223	47.332	25.553
Samfund	88.978	44.373	25.337
Psykologi	84.173	50.859	25.378
Naturvidenskab	83.119	46.065	25.259
Lægevidenskab	58.125	47.567	22.102
Humaniora	92.392	47.916	25.223
Civilingeniør	56.939	45.807	22.739
Farmaceut	48.947	46.878	22.366
Tandlæge	36.386	46.350	21.996

Kilde : UNI-C– Tværgående analyser/databaser - De studerendes indtjening 2004

Hvor arbejder de studerende?

Danmarks Statistiks registre gør det ikke muligt at se hvor mange timer, de studerende arbejder, men indkomsten er en god indikator. Det er også vanskeligt ved hjælp af DISCO-registrene at fordele studenterarbejdet på manuelle jobs, analytiske jobs mv., men her kan både indkomst og branche være gode indikatorer.

Tabel 5 viser, at de studerendes erhvervsarbejde fordeler sig på et stort antal brancher.

Ikke overraskende arbejder mere end ¼ af de jurastuderende inden for brancherne advokatvirksomhed og offentlig administration. Dette er i høj grad studierelevant arbejde, men som vist tabel giver det normalt blot en almindelig lønsats for de studerende.

Mere end 18 % af de erhvervsøkonomiske studerende arbejder inden for brancherne finansiering/forsikring og revisionsvirksomhed. Disse ligger med et meget højt indkomstniveau. Det kan bemærkes, at der her kan være en del studerende, som reelt har fuldtidsarbejde, men som samtidig er indskrevet på deres studium. Men der er også mange deltidsbeskæftigede studerende, som tjener godt ved deres erhvervsarbejde.

Det ser ligeledes ud til at en stor del af de studerende har indtægter via undervisning. For samf-gruppen er det primært andre samfundsvidenskabelige fag end fagene erhvervsøkonomi og jura, der har stor erhvervsaktivitet på undervisningsområdet.

Mange studerende arbejder i brancherne handel, hotel/restaurationsvirksomhed og forlystelser, kultur og sport. Her er lønningerne tydeligvis på et ordinært niveau og de fleste jobs er ”manuelle.”

Tabel 5. De studerendes erhvervsarbejde fordelt på brancher 2002, pct.

	HUM	NAT	Erhv.øk	Jura	Øvrig. Samf.	SUND	TEK	Øvrig	Alle
Landbrug mv.	0,5	1,1	0,7	0,5	0,4	0,4	1,2	4,2	0,8
Råstofudvinding	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri	5,9	5,6	5,8	4,2	4,4	3,2	9,0	4,0	5,5
Energiforsyning	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,0	0,3	0,1	0,2
Bygge og anlægsvirksomhed	0,4	0,7	0,8	0,8	0,5	0,3	2,9	0,4	0,7
Handel	15,2	14,8	22,0	15,4	11,7	28,5	19,2	7,0	16,5
Hotel og restauration	9,2	6,6	9,1	8,8	8,3	5,1	9,7	3,7	8,2
Transport	2,2	1,9	2,4	2,8	2,3	0,9	2,3	0,6	2,1
Post og telekommunikation	3,3	4,7	3,7	2,4	2,8	1,5	4,4	1,3	3,3
Finansierings- og forsikringsvirks.	2,4	2,8	7,6	5,9	3,7	0,7	1,3	1,0	3,5
Databehandling	1,6	7,1	3,5	0,9	1,3	0,8	4,6	0,7	2,6
Forskning og udvikling	0,7	2,5	0,3	0,1	1,3	1,3	0,9	1,1	0,9
Advokatvirksomhed	0,4	0,2	0,6	14,3	0,3	0,1	0,1	0,1	1,2

Revision og Bogføringsvirksomhed	0,2	0,2	10,7	0,7	0,2	0,2	0,2	0,3	2,1
Meningsmåling og markedsanalyse	3,0	1,3	2,4	1,8	3,1	0,5	0,9	1,0	2,2
Virksomhedsrådgivning	1,1	0,9	2,0	0,8	2,0	0,2	1,1	0,7	1,3
Ikke-finansielle holding selskaber	0,1	0,2	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2
Ingeniørvirksomhed	0,4	1,2	0,4	0,1	0,4	0,2	2,7	0,2	0,6
Arkitektvirksomhed	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,0	5,0	0,4	0,5
Anden teknisk rådgivning	0,1	0,5	0,2	0,3	0,1	0,1	0,7	0,2	0,2
Teknisk afprøvning og analyse	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,8	0,2
Reklame og markedsføring	1,0	0,5	1,5	0,5	0,5	0,3	0,5	0,1	0,8
Øvrig forretningsservice	4,5	4,5	4,7	4,8	3,8	3,1	5,3	3,3	4,4
Off. administration	3,2	3,6	3,2	11,7	10,0	2,0	2,9	4,5	4,7
Undervisning	15,2	17,7	5,3	4,4	13,1	10,4	7,7	29,5	12,7
Sundhedsvæsen	13,1	9,7	4,7	7,5	17,7	34,4	5,6	19,3	12,8
Organisationer og foreninger	4,9	2,0	2,5	4,6	5,0	1,1	3,8	8,7	4,0
Forlystelser, kultur og sport	9,5	6,8	3,6	4,3	4,7	3,3	5,5	6,1	6,3
Anden servicevirksomhed	1,6	2,4	1,2	1,6	1,8	1,2	1,7	0,8	1,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 6. De studerendes gennemsnitlige årlige indtægt fra erhvervsarbejde, fordelt på brancher 2002

	HUM	NAT	Erhv.øk	Jura	Øvrig. Samf.	SUND	TEK	Øvrig	Alle
Uoplyst	46.323	43.239	53.128	48.450	51.488	46.526	38.563	64.561	47.818
Landbrug mv.	79.980	60.100	53.571	45.048	64.704	42.087	52.404	76.774	65.992
Råstofudvinding	-	202.543	34.255	-	155.615	-	25.048	-	137.091
Industri	108.731	87.111	143.974	100.460	95.607	76.155	90.820	90.142	106.558
Energiforsyning	88.910	118.292	179.118	109.195	153.847	-	70.371	210.719	129.252
Bygge og anlægsvirksomhed	96.017	64.942	141.014	102.948	99.737	52.491	77.916	74.344	95.025
Handel	75.496	70.124	81.340	77.656	72.394	54.389	64.685	71.691	72.675
Hotel og restauration	68.062	57.712	70.207	70.933	63.373	61.530	59.063	57.394	65.742
Transport	113.788	87.888	115.170	180.419	97.380	72.180	68.811	130.094	109.628
Post og telekommunikation	107.548	105.848	110.010	117.564	112.678	71.582	77.479	89.382	104.435
Finansierings- og forsikringsvirks.	112.334	127.177	126.560	164.066	119.703	94.129	88.233	96.975	124.354

Databehandling	198.915	188.154	165.148	206.375	173.489	77.096	129.970	142.517	173.662
Forskning og udvikling	121.846	104.437	181.444	86.120	89.890	65.977	108.634	101.192	105.643
Advokatvirks.	97.753	87.870	113.044	74.086	100.337	39.336	23.256	51.038	80.619
Revision og Bogføringsvirksomhed	119.169	184.065	274.461	323.710	85.818	46.206	103.668	91.686	261.885
Meningsmåling & markedsanalyse	58.497	58.343	62.601	79.127	63.894	39.817	46.184	48.695	60.479
Virksomhedsrådgivning	101.978	153.821	134.059	117.975	89.905	106.911	97.287	106.541	112.287
Ikke-finansielle holding selskaber	93.555	101.502	144.237	332.180	182.464	56.601	122.062	61.584	135.912
Ingeniørvirks.	112.635	82.465	198.744	134.585	95.850	97.617	103.087	68.989	110.483
Arkitektvirks.	91.025	62.616	274.306	108.497	111.208	30.324	74.530	70.805	90.293
Anden teknisk rådgivning	111.094	78.799	104.183	139.360	166.706	70.575	64.230	108.265	96.593
Teknisk afprøvning og analyse	64.681	139.590	108.877	175.126	151.133	97.369	120.933	71.223	106.149
Reklame og markedsføring	99.355	133.757	118.006	111.849	106.143	77.533	100.379	40.483	108.211
Øvrig forretningsservice	76.250	71.116	92.573	96.635	74.250	57.289	57.871	72.759	77.141
Offentlig administration	141.535	113.963	195.278	154.635	128.156	80.129	103.792	191.793	142.488
Undervisning	154.210	117.853	141.579	118.677	136.810	118.471	58.608	200.584	144.278
Sundhedsvæsen	92.915	83.241	181.595	107.883	106.775	102.647	68.876	181.080	109.328
Organisationer og foreninger	83.421	72.447	135.796	121.704	97.405	81.015	44.249	95.677	92.264
Forlystelser, kultur og sport	92.420	75.136	87.991	99.723	85.655	61.675	60.073	107.734	87.212
Anden servicevirks.	76.263	71.744	58.688	67.656	68.839	64.191	44.141	65.668	68.100
I alt	85.674	80.416	113.022	93.823	86.220	64.334	60.593	121.014	87.832

Kilde: Danmarks Statistik (IDA) og Rambøll Management

Sammenhængen mellem erhvervsarbejde, fuldførelse, studietid og kompetencer målt ved indkomst

Formål og metode, herunder datagrundlag, analysedesign og operationalisering af variable

Formål

Registeranalysens formål er at belyses sammenhængen mellem studerendes erhvervsarbejde og
Frafald fra studiet
Studietid
Kompetencer efter endt uddannelse (målt på indkomst)

Metode

Datagrundlag og definitioner

Analysen er gennemført på IDA data for perioden 1996-2002

Populationerne er personer med:

Lang videregående uddannelse i 2002, hvor uddannelsen er afsluttet i perioden 1998 til 2002

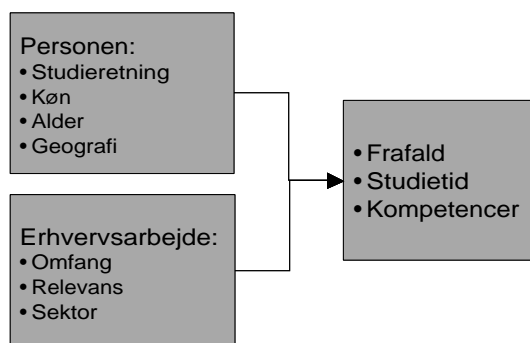
Igangværende videregående uddannelse i perioden 1996 til 2002, der er afbrudt i løbet af perioden

Erhvervsarbejde er defineret som status på arbejdsmarkedet ult. november.

Omfang og relevans af erhvervsarbejdet er defineret på baggrund af status for de to sidste år af et igangværende studie

Analysedesign

Der anvendes to sæt af forklarende variable i analysen af alle tre typer af konsekvenser:

Forklarede variable

Frafald er defineret som personer med

En igangværende kandidatuddannelse i år t

Uden igangværende LVU uddannelse i t+1 og t+2

Uden afsluttet LVU

Studietid er defineret som tiden fra påbegyndt uddannelse (Bachelor) til afslutning af anden del (Cand.)

Kompetencer belyses ud fra lønindkomsten i 1999 og 2002 for personer, der har afsluttet uddannelse i 1998

Personvariable

Køn og alder pr. 1 januar 2002

Geografi

Hovedstaden (København og Frederiksberg kommune, Københavns amt)

Århus amt

Resten af landet

Uddannelsesretning

Humaniora

Naturvidenskab

Erhvervsøkonomer

Jurister

Samfundsøkonomer

Øvrig samfundsvidenskab

Sundhedsvidenskab

Tekniske

Øvrige videregående (pædagogiske, kunstneriske, levnedsmiddel, jordbrug, forsvar)

Erhvervsarbejde

Følgende brancher er defineret som erhvervsrelevante:

Finansieringsvirksomhed

Forretningsservice, ekskl. rengøring

Offentlig administration

Omfang er defineret i forhold til lønindkomsten i året

Under medianen er lavt omfang

Over medianen er højt omfang

Sektor er defineret ved (1) Privat og (2) Offentlig